

STORTINGET

Innst. 384 S

(2025–2026)

Innstilling til Stortinget
fra familie- og kulturkomiteen

Dokument 8:166 S (2025–2026)

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Siren Julianne Jensen, Une Bastholm og Oda Indgaard om strakstiltak for å sikre norsk film- og serieproduksjon og hindre kompetanseflukt fra bransjen

Til Stortinget

Innledning

I dokumentet fremmes følgende forslag:

- Stortinget ber regjeringen gjennomgå insentivordningen for film- og serieproduksjon, foreslå tiltak som gjør ordningen mer forutsigbar, herunder vurdere om ordningen bør gjøres regelstyrt, og komme tilbake til Stortinget på egnet vis innen 1. juli 2026.
- Stortinget ber regjeringen foreslå tiltak som sikrer at investeringer i norske audiovisuelle produksjoner faktisk bidrar til produksjonsaktivitet i Norge, herunder gjennom krav til innspilling i Norge og bruk av norsk produksjonskompetanse.
- Stortinget ber regjeringen foreslå næringspolitiske virkemidler som styrker Norges mulighet til å tiltrekke seg internasjonale filmproduksjoner.
- Stortinget ber regjeringen vurdere midlertidige tiltak for å sikre inntektsgrunnlaget for selvstendig næringsdrivende og frilansere i film- og TV-bransjen i perioder med ekstraordinært lav aktivitet.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslagene.

Komiteens behandling

Komiteen inviterte til skriftlig høring i saken, og har mottatt fire høringsuttalelser i saken.

Representantforslaget har vært forelagt Kultur- og likestillingsdepartementet til uttalelse. Svarbrevet fra statsråd Lubna Bobby Jaffery av 17. april 2026 er vedlagt innstillingen.

Sakens dokumenter er tilgjengelige på sakssiden på stortinget.no.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Hashim Abdi, lederen Bente Estil, og Benjamin Jakobsen, fra Fremskrittspartiet, Liv Gustavsén, Silje Hjemdal og Morgan Langfeldt, fra Høyre, Haagen Poppe og Tone Wilhelmsen Trøen, fra Sosialistisk Venstreparti, Mirell Høyer-Berntsen, fra Miljøpartiet De Grønne, Siren Julianne Jensen, og fra Kristelig Folkeparti, Jorunn Gleditsch Lossius, viser til representantforslaget om strakstiltak for å sikre norsk film- og serieproduksjon og hindre kompetanseflukt fra bransjen.

Komiteen viser til at norsk film- og seriebransje er en viktig del av norsk kulturliv, og en betydelig næring med ringvirkninger langt utover egen sektor. Norske audiovisuelle produksjoner hevder seg godt både nasjonalt og internasjonalt, og bidrar til å styrke norsk språk, kultur og fortellinger.

Samtidig merker komiteen seg at bransjen opplever å stå i en krevende situasjon, med redusert aktivi-

tetsnivå og usikkerhet knyttet til finansiering og oppdragsmengde. Komiteen registrerer at dette kan få konsekvenser for sysselsetting, rekruttering og bevaring av kompetanse i bransjen.

Komiteen understreker betydningen av forutsigbare og konkurransedyktige rammevilkår for film- og serieproduksjon i Norge. Komiteen vil videre peke på at film- og serieproduksjon både er kulturpolitikk og næringspolitikk. Produksjoner som legges til Norge kan gi betydelige ringvirkninger i form av arbeidsplasser, kompetanseutvikling og aktivitet i tilknyttede næringer. Det er derfor naturlig å se relevante virkemidler i sammenheng med øvrig næringspolitikk.

Komiteen merker seg at statsråden viser til at regjeringen allerede har fått gjennomført analyser av filminsentivordningen som ikke anbefaler regelstyring. Komiteen merker seg også at regjeringen vil arbeide videre med innretningen av filminsentivordningen gjennom dialog med bransjen og at eventuelle endringer i budsjettammenningen må vurderes i de ordinære budsjettprosessene. Komiteen viser videre til at det ikke anbefales å innføre krav om produksjon i Norge, blant annet av hensyn til EØS-rettslige rammer og behovet for internasjonal finansiering. Komiteen viser også til at statsråden ikke anser det hensiktsmessig å etablere særskilte ordninger for frilansere i film- og TV-bransjen.

Komiteen viser til de skriftlige innspillene som er mottatt i saken. Komiteen merker seg at høringsinstansene gjennomgående støtter representantforslaget og deler forslagsstillernes beskrivelse av en alvorlig situasjon i film- og seriebransjen, med sviktende finansiering, lav aktivitet og risiko for kompetanseflukt.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at regjeringens mål for filmpolitikken er å legge til rette for filmer og serier av høy kvalitet og et bredt og tilgjengelig tilbud samt å bidra til sterke bransjer med nasjonal og internasjonal gjennomslagskraft. Disse medlemmer deler forslagsstillernes engasjement for filmfeltet som nå opplever både stor suksess og økt internasjonal oppmerksomhet, samtidig som situasjonen er krevende for mange filmarbeidere som følge av perioder med lav aktivitet.

Disse medlemmer viser til at regjeringen siden 2021 har prioritert å øke filmfondet med 143 mill. kroner og de regionale filmvirksomhetene er styrket med 54 mill. kroner.

Disse medlemmer mener det er naturlig at filmpolitikken ses i sammenheng med veikartet for kreativ næring som har som mål å øke verdiskapingen innenfor bærekraftige rammer. Disse medlemmer understreker også at det finnes en rekke brede næringspolitiske virkemidler og er opptatt av at også de kreative næringene skal ha tilgang til disse.

Disse medlemmer viser til at filmbransjen er preget av store sesongvariasjoner der arbeidet gjerne knytter seg til konkrete filmproduksjoner og avgrensede perioder. Menons rapport om kompetanse og kapasitet i filmbransjen viser at 50 pst. av filmarbeiderne opplever at tilgangen til arbeid er blitt mer sesongbetont nå enn for 3 år siden.

Disse medlemmer viser til at det i dag finnes generelle ordninger som skal ivareta selvstendig næringsdrivende og frilansere på tvers av bransjer. Alle som bor i Norge, er som hovedregel omfattet av folketrygden sine ordninger som skal gi økonomisk trygghet ved å sikre inntekt og kompensere for særlige utgifter ved bl.a. arbeidsledighet. Frilansere og selvstendig næringsdrivende i film- og TV-bransjen har tilgang til folketrygden, avhengig av hvilken tilknytning de har til arbeidslivet og skatteinnbetalinger. Disse medlemmer viser til svarbrev fra kultur- og likestillingsministeren som utdyper dette.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti, viser til at et samlet storting, med unntak av Fremskrittspartiet, i februar 2025 vedtok å innføre en investeringsplikt for tilbydere av audiovisuelle bestillingstjenester tilsvarende fire pst. av omsetningen i Norge. Plikten gjelder investering i norske audiovisuelle verk og trer i kraft 1. januar 2027.

Flertallet viser til at en medfinansieringsplikt lenge har vært etterspurt av filmbransjen, og vil innebære økte investeringer i norsk innhold. Flertallet er opptatt av at filmbransjen er internasjonal og at finansiering ofte skjer gjennom kombinasjoner av nasjonale og internasjonale aktører. Det er derfor viktig å ikke innføre krav som begrenser norske produsenters mulighet til internasjonal finansiering.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet støtter ikke forslag som kan medføre forsinkelse i implementeringen av investeringsplikten, og mener eventuelle justeringer derfor bør vurderes i sammenheng med en evaluering av ordningen.

Disse medlemmer viser til statsrådets svarbrev, der det fremgår at regjeringen allerede i 2023 fikk gjennomført en gjennomgang av insentivordningen. Olsberg-rapporten anbefalte en trinnvis økning av insentivordningen, men ikke at den gjøres regelstyrt. Rapporten anbefalte videre å analysere kapasitet og kompetanse i filmbransjen for å vurdere konsekvensene av økt aktivitetsnivå. Som ledd i oppfølgingen har Menon i 2025, på oppdrag fra Norsk Filminstitutt, gjennomført en slik analyse.

Disse medlemmer viser til at filminsentivordningen er et sentralt næringspolitisk virkemiddel der formålet er å øke antall store internasjonale film- og se-

rieproduksjoner i Norge, med mål om å fremme norsk kultur, historie og natur. Det årlige søknadsbeløpet i ordningen har i perioden 2024–2026 ligget på mellom 278,3 mill. kroner og 288 mill. kroner. Disse medlemmer mener det er sannsynlig at søknadsnivået også fremover kan ligge på omtrent samme nivå, samtidig som en eventuell regelstyring vil bety økt oppmerksomhet og søknadstrykk.

Disse medlemmer merker seg at flere partier har tatt til orde for en regelstyrt ordning, uten at disse har prioritert økte bevilgninger til ordningen i sine alternative statsbudsjetter. Dette til tross for kjente søknadsbeløp.

Arbeiderpartiet ønsker å styrke og videreutvikle insentivordningen for å sikre Norge som en attraktiv filmdestinasjon. Samtidig støtter disse medlemmer statsrådets vurdering i at det viktigste tiltaket for sysselsetting og aktivitet i bransjen er å legge til rette for utvikling og produksjon av norsk film, blant annet gjennom et fortsatt høyt nivå på de offentlige bevilgningene til film- og dramaproduksjon. Dette vil bidra til å sikre en levedyktig filmnæring på lang sikt.

Disse medlemmer er opptatt av at filmpolitikken også fremover må utformes helhetlig og er bekymret for potensielle store endringer i filmpolitikken, der midler vrís bort fra utvikling og produksjon av norsk film, slik Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti foreslår i sine alternative statsbudsjetter. Disse medlemmer viser til partienes alternative statsbudsjett for 2026 der det ble foreslått store kutt i filmfondet, henholdsvis av Fremskrittspartiet på 150 mill. kroner og Kristelig Folkeparti på 93 mill. kroner. Dette kombinert med ABE-kutt vil kunne bety en alvorlig svekkelse av norsk filmpolitikk og satsning på norsk innhold. \

Disse medlemmer viser til at regjeringen har gitt Norsk Filminstitutt i oppdrag å utrede mulige endringer i insentivordningen, med sikte på å styrke ordningen. Disse medlemmer viser også til at kultur- og likestillingsministeren, sammen med næringsministeren, er i dialog med bransjen om hvordan man best kan utvikle og styrke insentivordningen videre, i samsvar med formålet til ordningen. Disse medlemmer støtter det pågående arbeidet og forventer at Stortinget holdes orientert om fremdriften.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener filminsentivordningen er en svært viktig ordning for å styrke filmfeltet i Norge. Ordningen har etter disse medlemmers syn vist god måloppnåelse ved å tiltrekke internasjonale produksjoner, styrke kompetansen i bransjen og bidra til økt økonomisk aktivitet i hele landet. Samtidig registrerer disse medlemmer at den norske ordningen i dag taper i konkurransen mot andre lands mer forutsigbare og omfattende ordninger.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til evalueringen gjennomført av Oslo Economics i 2021, som konkluderer med at ordningen i stor grad fungerer etter hensikten, men at økt ramme og bedre forutsigbarhet vil kunne gi flere og større internasjonale produksjoner til Norge. Videre vises det til anbefalingene i Olsberg-rapporten (2023), hvor det foreslås en gradvis opptrapping med sikte på å gjøre ordningen regelstyrt.

Komiteens flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, vil understreke at forutsigbarhet og konkurransekraft er avgjørende for at Norge skal kunne hevde seg i den internasjonale konkurransen om film- og serieproduksjoner. Insentivordninger er i dag en helt sentral finansieringsmekanisme internasjonalt. Men en ordning uten tilstrekkelig ramme, med få søknadsfrister og høy usikkerhet, fremstår som lite attraktiv for produsenter. Dette medfører at Norge går glipp av investeringer, arbeidsplasser og betydelige ringvirkninger.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne mener derfor at ordningen bør innrettes slik at den i større grad blir forutsigbar og konkurransedyktig, og utvikles i retning av en regelstyrt modell. En slik innretning vil sikre at kvalifiserte prosjekter får refusjon, og bidra til at både norske og utenlandske produksjoner i større grad velger Norge som innspillingsland.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmet fra Kristelig Folkeparti, vil videre peke på at en styrket og mer forutsigbar ordning også vil bidra til at flere norske produksjoner kan gjennomføres i Norge, fremfor å flagges ut. Dagens praksis, hvor norske produsenter ikke kan kombinere tilskudd fra nasjonale filmfond med refusjon fra den norske insentivordningen, samtidig som slik kombinasjon er mulig i andre land, fremstår som konkurransevridende og bør gjennomgås.

Dette flertallet mener også at Norge har et særlig potensial til å utvikle en av verdens mest bærekraftige insentivordninger. Norge kan tilby gode og miljøvennlige produksjonsforhold, noe som er attraktivt for internasjonale aktører. Samtidig er det verken økonomisk eller miljømessig bærekraftig at norske produksjoner flyttes ut av landet som følge av utilstrekkelige rammebetingelser.

Et tredje flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet, Høyre og Miljøpartiet De Grønne, viser til at etterspørselen etter ordningen allerede er betydelig. Tall fra perioden 2021–2026 viser en årlig søknadsmengde tilsvarende 240–280 mill. kro-

ner i refusjon, noe som anslagsvis ville gitt en årlig verdiskaping på mellom 1,1 og 1,3 mrd. kroner i Norge. Dette flertallet vil understreke at den reelle etterspørselen er høyere, ettersom dagens ordning oppleves som uforutsigbar og dermed ikke fullt ut til å stole på for produsentene.

På denne bakgrunn mener komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet at rammen for ordningen bør økes betydelig. Dersom en regelstyrt modell ikke umiddelbart lar seg gjennomføre, bør det som et minimum fastsettes et innslagspunkt på minst 280 mill. kroner, basert på dokumentert etterspørsel, samt legges opp til en forpliktende opptrappingsplan. Dette vil være i tråd med faglige anbefalinger og bidra til å utløse økt aktivitet og verdiskaping.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet registrerer at Fremskrittspartiet skriver at de ønsker å prioritere 280 mill. kroner til filmsentivordningen samtidig som de prioriterer 0 kroner til dette formålet i sitt alternative statsbudsjett 2026, i tillegg til å foreslå kutt på 163,33 mill. kroner i de øvrige filmpolitiske virkemidlene i samme budsjettforslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne mener at dagens praksis, hvor prosjekter med høyest budsjett prioriteres, bør gjennomgås, da dette kan føre til at norske produksjoner fortrenses av større utenlandske prosjekter.

Disse medlemmer viser til at ordningen i statsbudsjettene for 2025 og 2026 i realiteten er svekket, blant annet som følge av at tidligere tilsagn belastes rammen. Dette har ytterligere redusert ordningens konkurransekraft.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at Solberg-regjeringen endret insentivordningen ved å legge til en tilsagnsfullmakt, samtidig som de prioriterte å redusere bevilgningen i statsbudsjettet med 30 mill. kroner i 2021. Endringen innebar at daværende regjering, tross budsjettkutt, kunne innvilge et høyere tilsagn til nye prosjekter under pandemien. Dette har samtidig medført at man i senere budsjettår har måttet dekke opp gamle forpliktelser før nye kan gis. Bevilgningen til filmsentivordningen på kap. 334 post 72 er i perioden økt fra 38,4 mill. kroner i 2022 til 55 mill. kroner i statsbudsjett 2026.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti viser for øvrig til Stortingets vedtak nr. 862 (2024–2025), jf. Innst. 383 S (2024–2025), hvor Stortinget ber regjeringen endre virkeområdet for Norsk filminstitutt relevante forskrifter om støtte til film- og serieproduksjon til også å

omfatte Svalbard, slik at kostnader påløpt på Svalbard regnes som kostnader påløpt i Norge. Disse medlemmer vil understreke viktigheten av vedtaket, samt korrekt og effektiv oppfølging.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem forslag til en opptrappingsplan for filmsentivordningen i forbindelse med fremleggelsen av statsbudsjettet for 2027.»

«Stortinget ber regjeringen sørge for at filmsentivordningen får flere søknadsfrister hvert år.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem forslag for Stortinget om å gjøre filmsentivordningen regelstyrt, i forbindelse med fremleggelsen av statsbudsjettet for 2027.»

Disse medlemmer viser til at NRK har et særlig ansvar for å stimulere norske produksjonsmiljøer.

I NRK-plakaten § 17 heter det at:

«NRK skal formidle norsk kultur og en bred variasjon av norske kunstuttrykk fra mange ulike kunstnere, uavhengige miljøer og kulturinstitusjoner. NRK skal formidle norsk musikk, film og drama og stimulere norske produksjonsmiljøer.»

Videre står det i § 36 at:

«NRK skal legge ut minst 40 pst. i gjennomsnitt for de siste tre årene av det frie programbudsjettet for TV til eksterne produsenter.»

Disse medlemmer mener det er fornuftig å øke denne andelen, og fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at minst 60 pst. av NRK sitt frie programbudsjett for TV går til eksterne produsenter.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at Stortinget behandler de fireårige styringssignalene for NRK og de direkte mediestøtteordningene hvert fjerde år. Gjennom dette gis mediene langsiktige økonomiske rammevilkår og forutsigbarhet. I denne forbindelse har Kultur- og likestillingsdepartementet nå rapporten «NRKs bidrag til mediemangfoldet» på høring, der de ber om innspill til behovet for endringer i NRK-plakaten. Denne har høringsfrist 10. juni 2026.

Disse medlemmer viser til at Stortinget skal ta stilling til nye fireårige styringssignaler for perioden 2027–2030 i forbindelse med behandling av statsbud-

sjett 2027 og er opptatt av at eventuelle nye krav til NRK må behandles i denne forbindelse.

Komiteens flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, viser til at norsk filmbransje i dag befinner seg i et alvorlig paradoks. Samtidig som norske filmskapere oppnår historisk sterke resultater internasjonalt, med priser i Cannes og Berlin og en Oscar, står bransjen i en dyp strukturell krise. Flertallet mener dette tydelig illustrerer at dagens forvaltningsmodell for filmvirkemidlene er utdatert og ikke tilpasset en bransje som i økende grad fungerer som en profesjonell eksportnæring.

Flertallet merker seg med stor bekymring analysene fra Menon Economics som viser at de offentlige tilskuddene ikke har fulgt prisveksten, at private investorer er fraværende, og at strømmeaktørene har redusert sitt engasjement. Dette har skapt en situasjon der det er nok finansiering til å opprettholde et høyt kunstnerisk nivå for enkelte prosjekter, men ikke nok volum til å holde en hel næring i drift. Flertallet ser med alvor på den dramatiske kompetanseflukten, der nesten én av tre filmarbeidere har forlatt bransjen på bare ett år. Dette truer hele det kreative økosystemet som det har tatt tiår å bygge opp.

Flertallet vil understreke at filminsensivordningen er et av de viktigste næringspolitiske verktøyene for å sikre aktivitet og ringvirkninger i hele landet.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Miljøpartiet De Grønne mener det er en forvaltningsmessig feilplassering at denne ordningen i dag ligger under Kultur- og likestillingsdepartementet. Land som Storbritannia, Island og Tsjekkia forankrer sine ordninger i næringsdepartementene fordi de forstår at dette handler om eksport, arbeidsplasser og verdiskaping.

Disse medlemmer mener at filminsensivordningen bør sees på som et næringspolitisk virkemiddel og at det må sikres en bedre koordinering med Innovasjon Norge og det øvrige næringsrettede virkemiddelapparatet. Forutsigbarhet er avgjørende for å tiltrekke internasjonale storproduksjoner, og en forankring i det næringspolitiske virkemiddelapparatet vil bidra til at ordningen ses i sammenheng med en langsiktig næringsstrategi fremfor å være prisgitt skiftende kulturpolitiske prioriteringer. Disse medlemmer vil samtidig understreke at dette ikke er et angrep på filmens kulturelle verdi, men en anerkjennelse av at de beste kulturelle resultatene skapes når de næringsmessige rammevilkårene er profesjonelle og forutsigbare.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet er forundret over at Høyre mener det er en «forvaltningsmessig feilplassering at insensivordningen

i dag ligger under Kultur- og likestillingsdepartementet», ettersom det var Solberg-regjeringen som den gang etablerte ordningen her, delvis som en kulturpolitisk begrunnet ordning.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Dokument 8:166 S (2025–2026) om strakstiltak for å sikre norsk film- og serieproduksjon og hindre kompetanseflukt fra bransjen. Dette medlem deler bekymringen for den alvorlige situasjonen i norsk film- og seriebransje, med redusert aktivitet og risiko for varig tap av kompetanse.

Dette medlem vil understreke at en sterk, uavhengig og mangfoldig norsk film- og serieproduksjon er avgjørende for norsk språk, kultur og demokrati. Norsk audiovisuelt innhold er ikke bare en næring, men en del av samfunnets kulturelle infrastruktur, og spiller en sentral rolle i å sikre yttringsfrihet, kritisk offentlighet og representasjon.

Dette medlem er særlig bekymret for utviklingen hvor produksjon flyttes ut av Norge og fagmiljøer bygges ned. Når kompetanse først forsvinner fra bransjen, er den ofte vanskelig å bygge opp igjen. Det understreker behovet for langsiktige og forutsigbare rammevilkår.

Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å styrke filmfondet og de nasjonale virkemidlene for audiovisuelle produksjoner. Etter dette medlems syn er dette avgjørende for å sikre kontinuitet, aktivitet og kunstnerisk kvalitet i norsk produksjon.

Dette medlem vil videre understreke at globale strømmetjenester i større grad må ta ansvar for det norske markedet de opererer i. Krav om investering i norsk innhold er et viktig virkemiddel for å sikre finansiering, mangfold og produksjon, og for å motvirke en utvikling der verdiskapingen flyttes ut av landet.

Dette medlem viser også til at insensivordningen for film- og serieproduksjon må videreutvikles for å være mer forutsigbar og bidra til større aktivitet i Norge. Samtidig må ordningen innrettes slik at den understøtter kulturpolitiske mål, bidrar til norske produksjoner og kompetansemiljøer, og ikke utvikler seg til en ren konkurranse om subsidier.

Dette medlem vil understreke at en offensiv politikk for film- og seriebransjen må kombinere styrking av offentlige virkemidler, tydelig regulering av markedet og gode arbeidsvilkår i bransjen.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at den norske film- og seriebransjen står i en alvorlig situasjon, med betydelig aktivitetsnedgang og risiko for varig kompetanseflukt. Samtidig oppnår norsk film og TV-drama stor kunstnerisk og publikumsmessig suksess. Dette medlem mener

dette illustrerer et grunnleggende misforhold mellom bransjens resultater og rammevilkårene for produksjon.

Komiteens medlemmer fra Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti viser til at norske produksjoner i økende grad legges til utlandet som følge av mer forutsigbare og konkurransedyktige incentivordninger der. Disse medlemmer mener regjeringens forslag om investeringsplikt fra 2027 er et viktig tiltak, men ikke tilstrekkelig, og at det i større grad må stilles krav som sikrer at investeringer faktisk bidrar til produksjonsaktivitet i Norge. Videre understrekes det at filmproduksjon både er kultur- og næringspolitikk, med betydelige ringvirkninger.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne mener det er behov for både strukturelle grep og midlertidige tiltak for å sikre aktivitet, kompetanse og rekruttering i bransjen, herunder bedre og mer forutsigbare incentivordninger, tiltak for å tiltrekke internasjonale produksjoner og ordninger som ivaretar selvstendig næringsdrivende og frilansere i perioder med lav aktivitet.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå insentivordningen for film- og serieproduksjon, foreslå tiltak som gjør ordningen mer forutsigbar, herunder vurdere om ordningen bør gjøres regelstyrt, og komme tilbake til Stortinget på egnet vis innen 1. desember 2026.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen foreslå næringspolitiske virkemidler som styrker Norges mulighet til å tiltrekke seg internasjonale filmproduksjoner.»

Komiteens medlemmer fra Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen foreslå tiltak som sikrer at investeringer i norske audiovisuelle produksjoner faktisk bidrar til produksjonsaktivitet i Norge, herunder gjennom krav til innspilling i Norge og bruk av norsk produksjonskompetanse.»

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere midlertidige tiltak for å sikre inntektsgrunnlaget for selvstendig næringsdrivende og frilansere i film- og TV-bransjen i perioder med ekstraordinært lav aktivitet.»

ringsdrivende og frilansere i film- og TV-bransjen i perioder med ekstraordinært lav aktivitet.»

Dette medlem viser videre til høringsinnspill fra Balansekunst, som støtter behovet for strakstiltak for norsk film- og serieproduksjon, men understreker at tiltakene må nå bredt og bidra til økt mangfold og likestilling i bransjen. Dette medlem deler vurderingen av at offentlige virkemidler bør brukes til å styrke en mer inkluderende og bærekraftig film- og seriebransje over tid.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sikre at midlertidige og langsiktige tiltak for å styrke at norsk film- og serieproduksjon utformes slik at dette bidrar til økt mangfold, likestilling og representasjon i film- og seriebransjen, både foran og bak kamera, og at ordningene når bredt geografisk og demografisk.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at likestilling og mangfold er særskilte mål i regjeringens filmpolitikk og at de samlede virkemidlene på filmområdet skal bidra til å oppnå disse målene.

Disse medlemmer viser til at dette ikke betyr at hver tilskuddsordning i seg selv alene skal bidra til økt mangfold, likestilling og representasjon, og at dette heller ikke er naturlig. Disse medlemmer viser til at Norsk Filminstitutt årlig rapporterer samlet når det gjelder hvordan deres ordninger bidrar til mangfold og representativitet.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til høringsinnspill fra Norsk Journalistlag, som støtter behovet for strakstiltak og investeringsplikt for å sikre norsk film- og serieproduksjon, og som samtidig reiser viktige spørsmål knyttet til innretningen av insentivordningen. Dette medlem merker seg særlig innspillets omtale av ikkemanusbaserte produksjoner som betydningsfulle for norsk kulturformidling, sysselsetting og regional verdiskaping samt behovet for stabile og forutsigbare rammevilkår i en bransje preget av midlertidighet. Dette medlem mener innspillene er relevante og konstruktive, og at spørsmålene som reises, bør inngå i en ny runde om insentivordningen og investeringsplikten, og tar derfor ikke stilling til dette innenfor rammen av denne saken.

Dette medlem viser til høringsinnspill fra Virke Produsentforeningen og Norsk filmforbund, som beskriver en alvorlig situasjon i norsk film- og seriebransje og peker på behovet for rask styrking av insentivordningen, økt offentlig finansiering av produksjon og midler-

tidige tiltak for å sikre arbeidskraft og kompetanse i bransjen. De tte medlem mener innspillene innebærer viktige og konkrete vurderinger av både strakstiltak og rammevilkår, og viser til at Miljøpartiet De Grønne vil ta med innspillene i kommende budsjettforhandlinger, med sikte på å bidra til økt aktivitet og sysselsetting i norsk film- og serieproduksjon.

Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet og Høyre:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen legge frem forslag til en opptrappingsplan for filminsentivordningen i forbindelse med fremleggelsen av statsbudsjettet for 2027.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen sørge for at filminsentivordningen får flere søknadsfrister hvert år.

Forslag fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen sikre at midlertidige og langsiktige tiltak for å styrke at norsk film- og serieproduksjon utformes slik at dette bidrar til økt mangfold, likestilling og representasjon i film- og seriebransjen, både foran og bak kamera, og at ordningene når bredt geografisk og demografisk.

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen legge frem forslag for Stortinget om å gjøre filminsentivordningen regelstyrt, i forbindelse med fremleggelsen av statsbudsjettet for 2027.

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen sørge for at minst 60 pst. av NRK sitt frie programbudsjett for TV går til eksterne produsenter.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti:

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen foreslå næringspolitiske virkemidler som styrker Norges mulighet til å tiltrekke seg internasjonale filmproduksjoner.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 7

Stortinget ber regjeringen gjennomgå insentivordningen for film- og serieproduksjon, foreslå tiltak som gjør ordningen mer forutsigbar, herunder vurdere om ordningen bør gjøres regelstyrt, og komme tilbake til Stortinget på egnet vis innen 1. desember 2026.

Forslag fra Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti:

Forslag 8

Stortinget ber regjeringen foreslå tiltak som sikrer at investeringer i norske audiovisuelle produksjoner faktisk bidrar til produksjonsaktivitet i Norge, herunder gjennom krav til innspilling i Norge og bruk av norsk produksjonskompetanse.

Forslag fra Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 9

Stortinget ber regjeringen vurdere midlertidige tiltak for å sikre inntektsgrunnlaget for selvstendig næringsdrivende og frilansere i film- og TV-bransjen i perioder med ekstraordinært lav aktivitet.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til dokumentet og rå Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:166 S (2025–2026) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Siren Julianne Jensen, Une Bastholm og Oda Indgaard om strakstiltak for å sikre norsk film- og serieproduksjon og hindre kompetanseflukt fra bransjen – vedtas ikke.

Oslo, i familie- og kulturkomiteen, den 26. mai 2026

Bente Estil

leder

Haagen Poppe

ordfører

DET KONGELEGE
KULTUR- OG LIKESTILLINGSDEPARTEMENT

Statsråden

Familie- og kulturkomiteen
Stortinget
0026 Oslo

Dykkar ref

Vår ref

Dato

26/1707-

17. april 2026

Fråsegn til representantforslag frå stortingsrepresentantane Siren Julianne Jensen, Une Bastholm og Oda Indgaard om strakstiltak for å sikre norsk film- og serieproduksjon og hindre kompetanseflukt frå bransjen - Dokument 8:166 S (2025-2026).

Eg viser til brev dagsett 18. mars 2026. I brevet ber familie og kulturkomiteen om ei fråsegn til representantforslag frå stortingsrepresentantane Siren Julianne Jensen, Une Bastholm og Oda Indgaard om strakstiltak for å sikre norsk film- og serieproduksjon og hindre kompetanseflukt frå bransjen – Dokument 8:166 S (2025-2026).

Forslaget lyder:

- «1. Stortinget ber regjeringen gjennomgå insentivordningen for film- og serieproduksjon, foreslå tiltak som gjør ordningen mer forutsigbar, herunder vurdere om ordningen bør gjøres regelstyrt, og komme tilbake til Stortinget på egnet vis innen 1. juli 2026.
2. Stortinget ber regjeringen foreslå tiltak som sikrer at investeringer i norske audiovisuelle produksjoner faktisk bidrar til produksjonsaktivitet i Norge, herunder gjennom krav til innspilling i Norge og bruk av norsk produksjonskompetanse.
3. Stortinget ber regjeringen foreslå næringspolitiske virkemidler som styrker Norges mulighet til å tiltrekke seg internasjonale filmproduksjoner.
4. Stortinget ber regjeringen vurdere midlertidige tiltak for å sikre inntektsgrunnlaget for selvstendig næringsdrivende og frilansere i film- og TV-bransjen i perioder med ekstraordinært lav aktivitet.»

Vurdering av forslaget

Regjeringa sine mål for filmpolitikken er å legge til rette for:

- «sterke og økonomisk bærekraftige bransjer med nasjonal og internasjonal gjennomslagskraft
- filmer, serier og dataspill av høy kvalitet
- filmer, serier og dataspill som gjenspeiler hele befolkningen
- et bredt og variert tilbud, og en tilgjengelig, trygg og inkluderende film- og dataspillkultur i hele landet»

Regjeringa har prioritert å styrke verkemidla for utvikling, formidling og distribusjon av norsk film og har styrkt løyvingane til filmformål, særleg ordningane under Norsk filminstitutt og regionale filmverksemdar, med over 200 mill kroner sidan 2021.

Dei filmpolitiske verkemidla skal stimulere til ein berekraftig filmbransje. I og med at ein betydeleg del av filmproduksjonen i Noreg mottar offentlege tilskott er det rimeleg å forvente at ein vesentleg del av produksjonane som mottek støtte finn stad i Noreg, slik at dei er med på å sikre produksjonsaktivitet her til lands.

Samtidig opererer norske audiovisuelle produsentar i ein konkurranseprega global marknad i sterk vekst, der viktige kjelder til finansiering ligg utanfor Noreg. Dette er ein langsiktig trend som er styrkt dei seinare åra og som fell saman med framveksten av globale strøymetenester og insentivordningar i svært mange land og regionar. For at norsk film skal vere konkurransedyktig og hevde seg på marknaden, som kulturprodukt og investeringsmoglegheit, er det sentralt at norske filmproduksjonar kan nytte internasjonale finansieringskjelder. Det er eit mål at norsk film skal auke andelen internasjonal finansiering.

Samtidig er det eit grunnleggjande trekk ved filmbransjen at etterspurnaden etter arbeidskraft i høg grad er knytt til filmprosjekt med avgrensa varigheit. Når økonomiske konjunkturar og teknologiske og strukturelle endringar i tillegg påverkar bransjen negativt forsterkar det tilgangen på arbeid ytterlegare. Etter mitt syn er det viktigaste verkemiddelet for å sikre sysselsetting og aktivitet i bransjen å vidareføre et føreseieleg og høgt nivå på dei offentlege løyvingane til film- og dramaproduksjon, slik regjeringa gjer.

Eg er glad for det engasjementet forslagsstillarane viser for filmbransjen gjennom å fremme desse forslaga. Det er eit engasjement regjeringa deler. Eg er derimot ikkje overtydd om at dei tiltaka som ligg i forslaget er rett verkemiddel. Fleire av forslaga har dessutan økonomiske konsekvensar i form av økte utgifter for staten. Eg meiner derfor det er riktig å komme tilbake til disse spørsmåla i budsjettssamanheng.

Eg vil knytte nokre merknader til i dei fire konkrete punkta i representantforslaget:

Til 1. «Stortinget ber regjeringa gjennomgå insentivordninga for film- og serieproduksjon, foreslå tiltak som gjer ordninga mer forutsigbar, herunder vurdere

om ordningen bør gjøres regelstyrt, og komme tilbake til Stortinget på egnet vis innen 1. juli 2026.»

Eg kan opplyse om at regjeringa allereie i 2023 fekk gjennomført ein gjennomgang som inneheld dei elementa forslagsstillarane etterspør. Denne analysen, utarbeidd av det internasjonalt anerkjente konsultentselskapet Olsberg SPI, tilrådde ein stegvis auke av ordninga – ikkje ei regelstyrt ordning.

Eit av tiltaka Olsberg tilrådde var å gjennomføre ein analyse av kapasitet og kompetanse i filmbransjen, med sikte på å avgjere om det er kapasitet nok i bransjen til å absorbere eit auka aktivitetsnivå dersom ramma for ordninga blir utvida. Som ledd i oppfølginga av denne tilrådinga ga Norsk filminstitutt Menon i 2025 i oppdrag å utføre ei slik analyse. Det er same analyse som forslagsstillarane refererer til i representantforslaget. Menon peika på at det har vore ei nedgang i talet på oppdrag i åra etter 2022/2023, men at nedgangen truleg er forbigåande. Menon tilrådde ikkje at staten etablerer tiltak på kort sikt, fordi det gjennomgåande er vanskeleg å lage verkemiddel for å demme opp for kortare svingingar i ei næring. Menon meinte derimot at det på mellomlang sikt kan vere fordelaktig å prioritere produksjonar med hovudsete i Noreg høgare i insentivordninga.

Eg har saman med næringsministeren avtalt eit møte med sentrale produsentar og bransjeaktørar 22. april som ledd i ein dialog om korleis vi kan utvikle og styrkje insentivordninga for film- og serieproduksjonar i samsvar med formålet med ordninga. Eg har dessutan gitt Norsk filminstitutt i oppdrag å greie ut moglege endringar i insentivordninga med sikte på å styrkje og gjere ordninga meir formålstenleg.

Samtidig er det viktig å minne om at ein auke av ramma til ordninga er eit budsjettspørsmål og at ein eventuell auke må bli vurdert opp mot andre tiltak. Eg finn det derfor naturleg å komme tilbake til dette spørsmålet i regjeringa sitt forslag til statsbudsjett. Ingen av partia på Stortinget prioritert verken ei regelstyring eller (med unntak for Venstre) ei kraftig auke av insentivordninga i sine alternative statsbudsjett.

Til 2. «Stortinget ber regjeringa foreslå tiltak som sikrer at investeringar i norske audiovisuelle produksjonar faktisk bidrar til produksjonsaktivitet i Norge, herunder gjennom krav til innspilling i Norge og bruk av norsk produksjonskompetanse.»

Eg legg til grunn at forslaget sikter mot å ta inn eit vilkår i investeringsplikten som sikrar at produksjonar faktisk blir produserte i Noreg.

Det var eit breitt fleirtal i Stortinget som for eitt år sidan vedtok krava som ligg i kringkastingslova § 2-23 andre og tredje ledd, og som definerer kva produksjonar som kvalifiserer som norske audiovisuelle verk. Desse vilkåra er identiske med vilkåra i forskrifta som regulerer tilskot til spelefilm, kortfilm, dokumentarar og dramaseriar frå Norsk filminstitutt og dei regionale filmverksemdene. Gjeldande forskrift inneheld ikkje vilkår om at

ein viss andel av tilskotsmidlane til produksjon av film og TV-drama skal nyttast i Noreg. Sjølv om reglane i teorien opnar for at tilskot kan gå til produksjonar som har lav tilknytning til Noreg, går tilskotta i realiteten i all hovudsak til norske produksjonar på norsk språk som nyttar norsk kompetanse og gjer opptaka i Noreg.

Norske myndigheiter kan, med nokre avgrensingar, stille krav om at ein viss andel av budsjettet eller dei offentlege tilskotta skal nyttast i Noreg. Det er derimot ikkje gitt at eitkvart slikt vilkår vil vere EØS-rettsleg akseptabelt. Til dømes måtte den danske regjeringa, etter at EU-kommisjonen stilte spørsmål ved det EU-rettslege grunnlaget, ta ut vilkår i deira opphavslege forslag til lovregulering av kulturbidraget, som innebar krav om forbruk og/eller opptak i Danmark som kriterium for at verk blir godkjende som «dansk innhald».¹ I tillegg til dei formelle EØS-rettslege skrankane, er eg uansett i tvil om eit krav om innspeling i Noreg vil vere med på å styrkje den filmpolitiske måloppnåinga. Det er vanskeleg å utforme balanserte og formålstenlege vilkår om forbruk innanlands som ikkje samstundes gir utilsikta utslag. Filmfinansiering er i aukande grad internasjonal. Det er ikkje dokumentert nokon tendens til at norske spelefilmproduksjonar i aukande grad gjer opptak utanlands. Mange internasjonale finansieringskjelder, særleg insentivordningar og regionale fond, stiller krav om forbruk i landet som tilbyr ordninga. Også for samproduksjonar er det normalt eit krav at opptak må skje i landa som deltek i finansieringa. Dersom vi snevrar inn tilgangen norske produsentar har til internasjonal finansiering, vil det samtidig innskrenke mogleighetene norske produsentar har til å finansiere sine produksjonar. Denne typen vilkår vil såleis ha ein kostnad. Dersom norske myndigheiter introduserer slike vilkår, må vi og ha eit svar på korleis ein skal kompensere for eventuelt bortfall av internasjonal finansiering.

Eg tilrår ikkje å ta inn eit krav om at film- og dramaproduksjonar må vere produserte i Norge for å kunne kvalifisere som norske audiovisuelle verk. Stortinget sitt vedtak om investeringsplikta legg opp til at plikta trer i kraft frå årsskiftet 2026/2027. Ei endring som foreslått her vil krevje at det blir utarbeidd eit nytt lovforslag, ny alminneleg høyring og ny handsaming i Stortinget. Ein slik prosess vil innebere ei utsetting av investeringsplikta på minst eitt år.

Eg viser vidare til at eit breitt fleirtal i Stortinget i eit oppmodingsvedtak i samband med lovvedtaket om å etablere ei investeringsplikt føresette at regjeringa skal evaluere reguleringa av investeringsplikta i kringkastingslova seinast etter at ho har verka i tre år, jf. Innst. 117 L (2024-2025). Eg meiner det er tilrådeleg å vente til evalueringa av ordninga før ein innfører nye vilkår som ein ikkje kjenner effekten av. Som ledd i denne evalueringa er det naturleg at regjeringa vurderer om det er naudsynt å endre reglane, dersom det viser seg at verk som kvalifiserer som norske audiovisuelle verk ikkje bidrar til å oppfylle dei filmpolitiske måla, til dømes dersom dei ikkje bidrar stort til produksjonsaktivitet i Noreg.

---

¹ [L 159 Bilag 11 Brev til KUU.pdf](#)

Til 3 «Stortinget ber regjeringen foreslå næringspolitiske virkemidler som styrker Norges mulighet til å tiltrekke seg internasjonale filmproduksjoner.»

Eg viser til at insentivordninga har som uttrykkeleg formål nettopp å *«bidra til å øke antallet store internasjonale film- og serieproduksjoner i Norge for å fremme kultur, historie og natur i Norge. Ordninga skal også bidra til økt erfaring og kunnskap i den norske og samiske filmbransjen, stimulere til vekst, en bærekraftig norsk og samisk filmnæring og økt internasjonalt samarbeid»*.

Som nemnd tidlegare, har eg innleia ein dialog med bransjen i samarbeid med næringsministeren og gitt Norsk filminstitutt i oppdrag å greie ut endringar i insentivordninga, med sikte på å utvikle og styrkje ordninga i samsvar med formålet.

Regjeringa si filmpolitikk må også ses i samanheng med vegkartet for kreativ næring, som har som mål å auke verdiskapinga innanfor berekraftige rammer – noko som omfattar film og audiovisuelle næringar.

Til 4 «Stortinget ber regjeringen vurdere midlertidige tiltak for å sikre inntektsgrunlaget for selvstendig næringsdrivende og frilansere i film- og TV-bransjen i perioder med ekstraordinært lav aktivitet.»

Det eksisterer allereie generelle ordningar, som skal ivareta næringsdrivande og frilansarar i alle yrkesgrupper og bransjar. Eg meiner det ikkje er god politikk å opprette spesialordningar for sysselsette i film- og tv-bransjen.

Alle som er busette i Norege er som hovudregel omfatta av folketrygda sine ordningar som skal gi økonomisk tryggleik ved å sikre inntekt og kompensere for særlege utgifter ved bl.a. arbeidsløyse. Frilansarar og sjølvstendige næringsdrivande i film- og TV-bransjen har tilgang til folketrygda, på lik linje med frilansarar og sjølvstendige næringsdrivande i andre bransjar.

Tilgangen til ordningane i folketrygda heng saman med kva tilknytning ein har til arbeidslivet og skatteinnbetalingar. Arbeidstakarar og frilansarar har til dømes tilgang til dagpengar, men det har ikkje sjølvstendige næringsdrivande, sidan dei ikkje er tilsette i eigen verksemd og derfor ikkje betaler arbeidsgivaravgift.

Regjeringa har styrkt løyvingane til film med sikte på å bidra til aktivitet i bransjen og til oppdrag til frilansarar og sjølvstendige næringsdrivande. Samtidig utgjer dei statlege løyvingane ein avgrensa del av investeringane i bransjen. På same måte som andre bransjar som til dømes reiselivsnæringa og byggenæringa, er aktiviteten avhengig av fleire faktorar, som investeringar og etterspørsel, som igjen kan være utsette for sesongvariasjonar eller endringar over tid.

I åra fram til 2023 var det høg etterspurnad og det kom relativt store investeringar i norske film- og TV-produksjonar frå internasjonale strøymetenester. Når bransjen no opplever ein

nedgang i etterspurnad og investeringar, gir det utslag i lågare aktivitet og færre oppdrag til frilansarar og sjølvstendige næringsdrivande.

Med helsing

Lubna Jaffery

